



## Ветеранам – вдячність і шана політехників



8 травня в Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" відбулися урочисті збори з нагоди відзначення Дня пам'яті та примирення і 73-ої річниці Великої Перемоги.

Учасники зборів хвилиною мовчання вшанували пам'ять студентів і співробітників університету, які не повернулися з полів Другої світової війни, та тих, хто вже в наші часи загинув у боях на сході України.

Серед тих, хто цього дня зібрався в залі Вченої ради університету, не лише ветерани Другої світової війни, але й учасники бойових дій на Донбасі, ветерани тилу, діти війни, ветерани Збройних сил, сьогоднішні захисники України. Окрім сторінок біографії, пов'язаних з обороною Вітчизни, їх об'єднує ще й належність до сім'ї київських політехників, адже всі вони пов'язали життя з навчанням і роботою в КПІ.

Їх тепло привітали ректор університету академік НАН України

Михайло Згуровський, курсант Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації КПІ ім. Ігоря Сікорського Анастасія Брига, голова громадської організації

Закінчення на 3-й стор. ➤

## Зустріч з представниками Корейського національного університету Чонбук

Головними питаннями, що обговорювалися під час візиту до КПІ ім. Ігоря Сікорського делегації Корейського національного університету Чонбук (Chonbuk National University, або скорочено СВНУ), який відбувся 2 травня, були питання налагодження співпраці між обома університетами як у навчальній, так і в науковій сфері, а також створення бази Наукового парку "Київська політехніка" спільної інноваційної платформи.

Це вже не перший візит до КПІ ім. Ігоря Сікорського представників університету, який входить до числа десяти провідних вишів Південної Кореї. У листопаді минулого року СВНУ та КПІ підписали меморандум про співпрацю. Тому нинішній візит було присвячено конкретизації положень цього документа.



Делегацію науковців і викладачів, очолювану віце-президентом СВНУ з питань планування Кім Хак Юн, представив українським колегам Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Корея в Україні

Лі Янг Гу. До складу делегації входили заступник віце-президента університету Чонбук з питань співробітництва з промисловістю

Закінчення на 2-й стор. ➤

## СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2

**Візит секретарів Посольства КНР в Україні**

3

**Конференція ELNANO-2018**

4

**Конференція з фізики, математики та інформатики**

4,6

**Студентські олімпіади**

5

**Семінар до дня інтелектуальної власності**

**Нові технології у сфері теплопостачання**

7

**Нобеліанти з України**

8

**Змагання з шейпінгу та спортивної аеробіки**

## Візит Першого та Третього секретарів Посольства Китайської Народної Республіки в Україні

26 квітня 2018 року КПП ім. Ігоря Сікорського відвідали Перший та Третій секретарі Посольства Китайської Народної Республіки в Україні Чжан Цзюй та Є Сявей.

З гостями зустрілися проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник проректора з наукової роботи Ігор Литвинов, начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності департаменту міжнародного співробітництва Андрій Шишолін, директор Інституту післядипломної освіти КПП ім. Ігоря Сікорського Інна Малюкова, генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат та інші.

"Ми вважаємо, що розвиток відносин з Китаєм є одним з пріоритетів КПП ім. Ігоря Сікорського в його міжнародній діяльності", – наголосив на початку розмови Сергій Сидоренко, і, користуючись нагодою, передав від імені ректора Михайла Згуровського Надзвичайному і Повноважному Послу Китайської Народної Республіки Ду Вею запрошення відвідати університет.

З огляду на те, що метою візиту представників посольства було обговорення питань співпраці та ознайомлення з діяльністю Наукового парку "Київська політехні-

ною тематикою з колегами з будь-якої країни має бути інвестиційна привабливість відповідних проєктів, врахування інтересів усіх сторін-учасників, закріплення пра-

лом, усієї Інноваційної системи КПП "Sikorsky Challenge", дав гостям Володимир Гнат. Його презентацію доповнила Інна Малюкова: вона розповіла про

Стартап-школу "Sikorsky Challenge", організацію її роботи, створення мережі подібних стартап-шкіл в Україні та за її межами (вони, до речі, використовують методики і навіть програми Стартап-школи "Sikorsky Challenge"), а також про значення таких структур для розвитку інноваційного підприємництва. Тож подальше обговорення стосувалося можливих форматів розгортання співробітництва між інноваторами з КПП ім. Ігоря Сікорського та представ-



Під час зустрічі

ка" та Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge", Сергій Сидоренко, крім того, запропонував обговорити механізми співробітництва цих структур з китайськими партнерами. При цьому, за його словами, згідно з рішеннями Вченої ради КПП ім. Ігоря Сікорського, ключовими принципами організації спільної роботи за пев-

ва інтелектуальної власності на результати роботи в рівних частках тощо. На завершення Сергій Сидоренко вручив гостям письмові пропозиції щодо можливої співпраці за деякими напрямками.

Докладну інформацію про структуру, діяльність і принципи фінансування Наукового парку "Київська політехніка" і, зага-

никами подібних структур, які працюють у Китайській Народній Республіці. Насамкінець учасники розмови домовилися про подальші зустрічі з метою обговорення конкретних пропозицій щодо організації спільної роботи та відповідних реальних проєктів і потенційних їх учасників.

*Дмитро Стефанович*

## Зустріч з представниками Корейського національного університету Чонбук

*Закінчення.  
Початок на 1-й стор.*

Кім Ман Йон (кафедра аерокосмічної інженерії Інженерного коледжу), заступник віце-президента університету Лі Кйю У (Центр вивчення мов Інженерного коледжу, відділ машинобудування), декан Інженерного коледжу Кім Чхоль Сан (відділ машинобудування), доцент Со Джун Хо (Інженерний коледж, кафедра квантової інженерії). У перемовинах у КПП також узяли участь директор Корейського освітнього центру в Україні Ю Сан Бом та адміністратор цього центру Рім Кіл Хо.

Оскільки головною метою візиту представників СВНУ до КПП було вивчення можливостей налагодження співпраці та визначення найперспективніших її напрямів, після екскурсії університетським кампусом і огляду експозицій Державного музею техніки, члени делегації зустрілися з керівництвом університету та представниками його інститутів і факультетів. Участь у цій зустрічі взяли ректор КПП ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, заступник проректора з наукової роботи Ігор Литвинов, генеральний директор Наукового парку "Київсь-

ка політехніка" Володимир Гнат, начальник відділу зовнішньоекономічної діяльності департаменту міжнародного співробітництва Андрій Шишолін, а також викладачі й науковці кількох підрозділів.

Перемовини розпочалися з презентації Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge", створеної на базі Наукового парку "Київська політехніка", яку зробив Володимир Гнат. Він розповів не лише про структуру та напрацювання екосистеми, але й про її перспективи, зокрема й про проєкт "Polytesco Science City", який передбачає створення цілого Інноваційного міста КПП з відповідною інфраструктурою, лабораторіями та потужностями. Одним із складників цього проєкту могла б стати й спільна Українсько-Корейська інноваційна платформа, питання про заснування якої і про модель, за якою вона має працювати, вже неодноразово порушувалися під час візитів до КПП ім. Ігоря Сікорського високопосадовців, науковців і освітян Південної Кореї.

Після цього з презентаціями своїх факультетів та результатів досліджень їхніх науковців за низкою напрямів виступили представники навчально-наукових підрозділів.

Про інженерно-фізичний факультет і роботу його дослідників розповів доцент Юрій Богомол; про деякі розробки співробітників інженерно-хімічного факультету – доцент Олександр Сокольський; про хіміко-технологічний факультет і окремі наукові дослідження, що там проводяться, – професор Ольга Лінючева; про один з перспективних проєктів науковців Механіко-машинобудівного інституту – професори Олександр Луговський і Олександр Шевченко.

У свою чергу, гості ознайомили київських політехніків з можливостями свого університету.

Під час обговорення презентації його учасники обмінялися баченням найперспективніших напрямів і форм співпраці. Представники СВНУ особливий наголос робили на академічних обмінах, не виключаючи при цьому й започаткування за окремими спеціальностями програм подвійного диплома. З точки зору представників нашого університету, дуже цікавими могли б стати й спільні інноваційні проєкти. При цьому, як підкреслив Михайло Згуровський, наслідком реалізації таких проєктів мають стати конкретні, корисні для обох сторін,

вироби і технології. Особливо, якщо зважити на те, що така співпраця дозволила б повною мірою використати потенціал обох університетів. "В КПП традиційно сильною є фундаментальна наука, яку ми намагаємося поєднувати з прикладними дослідженнями, – нагадав ректор КПП. – Ваша країна є чи не найпершою у світі в галузі комерціалізації науки, у сфері виведення на ринок нових стартапів. Отож чому б нам не об'єднати в спільних проєктах наші конкурентні переваги?"

Щоправда, спочатку спільні інноваційні проєкти не повинні бути надто масштабними – на цьому зійшлися обидві сторони переговорів. А про подальші перспективи слід буде домовлятися окремо. "Сформулюйте, будь ласка, перелік ваших зацікавлень і пропозицій щодо співпраці, – запропонував гостям насамкінець Михайло Згуровський. – І тоді ми, можливо, підготуємо і підпишемо додатки до меморандуму, в яких конкретизуємо форми нашої співпраці, привітши їх, звісно, у відповідність до національних законодавств Кореї та України. Тоді ми зможемо говорити і про великі проєкти – спільні супутники та інше".

*Дмитро Стефанович*



## Конференція з електроніки і нанотехнологій ELNANO

Конференція "Електроніка і нанотехнології" ("ELNANO-2018") успішно пройшла 24–26 квітня 2018 р. у КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Відкрив конференцію та привітав учасників голова організаційного комітету конференції, перший проректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Ю.І.Якименко.

Конференцію "ELNANO" було започатковано 38 років тому. Нині вона вийшла на якісно новий рівень. Уже протягом шести років конференція проходить під егідою Інституту інженерів з електротех-

До речі, саме КПІ став першим з українських наукових установ і закладів вищої освіти, де було започатковано осередок IEEE, і працює він уже 27-й рік.

Конференцію заснував ще в 1980 році відомий вчений у галузі теорії електронних кіл професор КПІ Віталій Петрович Сігорський. Закладені ним наукові засади розвинуті з урахуванням сучасних тенденцій розвитку електроніки і нанотехнологій, що відображається в тематиці конференції. Щороку до участі у цьому науковому форумі залучаються як відомі на-

раїни – всього більше 500 учасників. Подано рекордну за останні роки кількість статей – 189. Після рецензування представлено у вигляді усних і стендових доповідей, а також у збірнику праць конференції 141 статтю. До речі, цього року майже кожний третій учасник конференції представляв КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Конференція "ELNANO-2018" проходила у форматі пленарних засідань та по трьох секціях: "Мікро- та наноелектроніка", "Біомедична електроніка та обробка сигналів", "Електронні системи".

LIBRARY, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Scopus.

Відбір статей до збірника наукових праць конференції відбувся за участю більш ніж 80 експертів з різних країн світу (не менше трьох на статтю).

Публікації статей у міжнародній наукометричній базі даних Scopus сприяють популяризації та міжнародному визнанню результатів досліджень вітчизняних учених.

Оргкомітет конференції вдячний проф. С.І.Мірошниченку – провідному вченому з розробки



Учасники конференції

ніки та електроніки – The Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) – надзвичайно шанованого у світі професійно-технічного товариства, що об'єднує майже 500 тисяч науковців з 160 країн світу. Як зазначив Ю.І.Якименко, для університетів і провідних установ Національної академії наук України з усіх регіонів України це відкриває нові можливості щодо співпраці з дослідниками провідних наукових центрів світу, проведення конференцій і спільних досліджень, обміну науковою інформацією, залучення широкого кола талановитої молоді до науки.

уковці, так і молоді дослідники – магістри і аспіранти.

Безпосередню участь в організації конференції у співпраці з IEEE беруть кафедри факультету електроніки, насамперед кафедри електронної інженерії, мікроелектроніки та промислової електроніки.

Учасниками конференції були науковці з Білорусі, Бразилії, Вірменії, Чехії, Естонії, Німеччини, Індії, Ірану, Італії, Йорданії, Південної Кореї, Латвії, Мексики, Норвегії, Пакистану, Польщі, Португалії, Росії, Словаччини, Іспанії, Швейцарії, Сполучених Штатів Америки, Великої Британії та Ук-

У рамках конференції пройшли також два семінари: "Апаратне прискорення обчислень із використанням технології Intel FPGA OpenCL" і "Дискримінантні кореляційні фільтри та їх застосування у задачах візуального відстеження об'єктів", організовані кафедрою конструювання електронно-обчислювальної апаратури ФЕЛ (зав. кафедри проф. О.М.Лисенко).

Публікація наукових праць конференції ELNANO, що відповідає умовам проведення конференцій під егідою IEEE, передбачає включення збірника статей до бази даних IEEE XPLORE DIGITAL

цифрових технологій рентгеноскопії, директору компанії з розробки медичної техніки та інформаційно-алгоритмічного забезпечення в системах діагностики НПО "Телеоптик", яка є одним із спонсорів конференції.

Окремо оргкомітет відзначає роботу з організації і проведення конференції викладачів кафедри електронної інженерії доц. К.О.Іванько і ст. викл. Г.С.Поревої.

**В.І.Тимофєєв,**  
професор, завідувач кафедри  
електронної інженерії,  
член оргкомітету конференції  
"ELNANO-2018"

## Ветеранам – вдячність і шана політехніків

*Закінчення.  
Початок на 1-й стор.*

"Ветеран КПІ" ветеран Збройних сил полковник Юрій Нестеренко.

"Цього дня ми знов і знов повертаємось пам'яттю до грізних і незабутніх сторінок минулого, щоб ще раз осягнути, кому зобов'язані мирним небом, можливістю жити і рости дітям, онуків та правнуків. Віддаємо данину пошани і вдячності тим, хто в ті трагічні роки поклав на вівтар Перемоги найдорожче, хто пішов у вічність заради життя і майбутнього свого народу та

всього людства", – сказав, вітаючи учасників зборів, Михайло Згуровський. Він нагадав, що в роки війни своїм життям за травневу Перемогу 45-го заплатили 163 студенти, викладачі і співробітники КПІ. Що в повоєнні роки в Київському політехнічному навчалися і працювали понад 700 фронтівиків... Утім, роки невблаганні, і 73-тю річницю Перемоги зустрічають тільки троє учасників бойових дій та вісім ветеранів-трудовиків тилу.

"Нині наша держава переживає драматичний період своєї історії, – наголосив також у своє-

му слові ректор. – Тринадцять київських політехніків віддали своє життя за незалежність країни в наші часи. Четверо з них удостоєні звання Героя України посмертно".

Від імені учасників урочистостей курсанти Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації поклали квіти до монументу студентам, викладачам і співробітникам Київського політехнічного інституту, які загинули на полях Другої світової війни, та до меморіальної дошки київським політехнікам, які загинули в боях на сході України.

Завершилися збори концертною програмою, що її підготували для ветеранів колективи Центру культури і мистецтв університету – учасники вокальної студії "Натхнення" (художній керівник Євгенія Барабошина), народного ансамблю танців "Політехнік" (художній керівник Уляна Захарова), вокального ансамблю "Сьоме почуття" (художній керівник Світлана Токкар-Чірікалова) та дитячої хореографічної студії "Постолята" (художній керівник Уляна Захарова).

*Дмитро Стефанович*

## Конференція з теоретичних і прикладних проблем фізики, математики та інформатики



Виступає Олексій Новіков

26–27 квітня в КПІ ім. Ігоря Сікорського пройшла XVI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених "Теоретичні і прикладні проблеми фізики, математики та інформатики".

Протягом двох днів на ній було заслухано понад 80 доповідей, тези яких буде видано

окремим збірником. У роботі конференції взяли участь представники не лише українських університетів, але й академічних інститутів.

На церемонії відкриття конференції виступили голова її Програмного комітету проєктор з перспективного розвитку КПІ ім. Ігоря Сікорського професор Олексій Новіков і за-

відувач кафедри прикладної фізики Фізико-технічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського професор Сергій Воронов.

У день відкриття учасники заслухали три пленарних доповіді: "Технологія блокчейн: теоретичні основи та практика застосування" (заступник директора департаменту безпеки Національного банку України д.т.н. А.М.Кудін), "Розробка системи раннього оповіщення на обмежених історичних даних" (співробітник фірми Deloitte Ю.Б.Хемич і В.П.Поцелуєв), "Халькогенідні стекла: досягнення в дослідженнях та застосуваннях" (завідувач кафедри прикладної фізики ФТІ професор С.О.Воронов, начальник відділу фізики оптоелектронних приладів Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України професор О.В.Стронський, аспірант кафедри прикладної фізики ФТІ Л.О.Ревуцька).

Подальша робота конференції проходила у 6 секцій: "Актуальні питання сучасної фізики", "Фізико-технічні аспекти кібербезпеки", "Математичні методи комп'ютерного моделювання та кібернетичної безпеки", "Фізика енергетичних систем", "Системи та технології кібернетичної безпеки", "Теоретичні та прикладні проблеми криптографічного захисту інформації".

Володимир Школьний

## Змагаються майбутні енергетики

У КПІ ім. Ігоря Сікорського на базі Інституту енергозбереження та енергоменеджменту з 23 по 26 квітня 2018 року за наказом Міністерства освіти і науки України пройшов II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 141 "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка" (спеціалізація "Енергетичний менеджмент та енергоефективність") та спеціальності 144 "Теплоенергетика" (спеціалізація "Енергетичний менеджмент та інжиніринг") 2017/2018 н.р.

В олімпіаді взяли участь шістдесят представників тринадцяти провідних закладів вищої освіти України. Її програма була розрахована на три дні: організатори подбали про те, щоб учасники не тільки розв'язували конкурсні задачі, але й відвідали лабораторії кафедри електропостачання і кафедри теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ, а в останній день цього турніру – й узяли участь в урочистій церемонії підбиття його підсумків і нагородження переможців.

Білет олімпіади складався з двох теоретичних питань і трьох задач, пов'язаних з проблемами електротехніки, теплоенергетики й енергетичного менеджменту. Конкурсні роботи студентів-учасників олімпіади перевіряли і оцінювали члени журі, до складу якого входили викладачі усіх тринадцяти закладів вищої освіти України.

Переможцями олімпіади в особистому заліку стали:

– зі спеціальності 141 "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка" *перше місце* виборів Артем Терещенко (Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"), *друге* – Ілля Кампос (Одеський національний політехнічний університет), *третє* – Михайло Добровольський (КПІ ім. Ігоря Сікорського);

– зі спеціальності 144 "Теплоенергетика" *перше місце* у Павла Сердечного (КПІ ім. Ігоря Сікорського); *друге* – у Віти Боряк (Сумський



Призери олімпіади

державний університет); *третє* – у Марка Шляхова (Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського "Харківський авіаційний інститут").

У командному заліку перше місце здобула команда КПІ ім. Ігоря Сікорського, друге – у команди Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут", третє – у посланців Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського "Харківський авіаційний інститут".

Оргкомітет олімпіади висловлює вдячність керівництву та провідним викладачам університетів, які підготували обдаровану студентську молодь, що здатна вирішувати складні питання та у подальшому впроваджуватиме ідеї енергозбереження й енергоменеджменту в життя.

Особлива подяка спонсорам олімпіади, які підготували чудові подарунки студентам і викладачам ЗВО і без яких неможливо було провести нагородження й урочисте закриття олімпіади – компаніям "HERZ", "Viessmann Україна", "WILLO Україна", "Bosch Україна", "Промгазсервіс", "E.NEXT Україна".

Оргкомітет олімпіади також висловлює щирю вдячність співробітникам кафедр електропостачання (ЕП) та теплотехніки та енергозбереження (ТЕ), які зробили вагомий внесок в організацію та проведення олімпіади – завідувачу кафедри ЕП В.А.Попову, доценту кафедри ЕП О.В.Бориченку, старшому викладачу кафедри ЕП О.С.Ярмолюку, завідувачу кафедри ТЕ В.І.Дешку, доценту кафедри ТЕ В.О.Виноградову-Салтикову, асистенту кафедри ТЕ Н.А.Буяк.

О.С.Ярмолюк, ст. викл. ІЕЕ



## До Міжнародного дня інтелектуальної власності

26 квітня 2018 р. в КПІ ім. Ігоря Сікорського відбувся науково-практичний семінар "Створення, охорона та захист об'єктів інновацій", присвячений Міжнародному дню інтелектуальної власності. За підтримки департаменту науки та інноватики його організаторами виступили Механіко-машинобудівний інститут, факультет соціології і права та факультет менеджменту та маркетингу.

Заступник проректора з наукової роботи Валерій Барбаш від імені департаменту привітав науковців, викладачів, студентів, представників наукових організацій Міністерства юстиції України і Національної академії правових наук (НАПрН) України з Міжнародним днем інтелектуальної власності. Він також розповів про основні підсумки інноваційної діяльності університету за минулий рік та навів приклади створення і впровадження нових розробок. Це, зокрема, безпілотні авіаційні комплекси, два університетські наносупутники; три автомобілі, що їх розробили та виготовили студенти гуртка "Формула Студент КПІ". Окрім того, він поінформував про результати проведення конкурсу інноваційних проектів "Sikorsky Challenge 2017" та запросив молодих учених і студентів університету взяти участь у VII Фестивалі інноваційних проектів "Sikorsky Challenge 2018". За активну діяльність у сфері інтелектуальної власності та участь у міжнародних виставках грамотами були нагороджені провідні фахівці університету.

Директор Центру інформаційного права та правових питань інформаційних технологій КПІ ім. Ігоря Сікорського к.т.н., доцент

В.М.Фурашев (він, до речі, був модератором усього заходу) присвятив свій виступ питанням взаємозв'язку інформаційного права та права інтелектуальної власності. Завідувач кафедри конструювання верстатів та машин КПІ ім. Ігоря Сікорського д.т.н., професор В.Б.Струтинський наочно представив систе-

між розвитком інтелектуальної власності та економічним добробутом країни. Т.М.Чабанець, с.н.с. Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України, розповіла про роль судової експертизи в розгляді справ щодо недобросовісної конкуренції. Не зали-



Під час засідання семінару

матизацію основних етапів зародження патентної справи в Україні. Представники Центру судової експертизи та експертних досліджень ДП "Інформаційні судові системи" І.В.Стародубов та Н.В.Кісіль на практичних прикладах розкрили особливості експертизи винаходів і корисних моделей, а також застосування експертних технологій при доведенні порушень прав інтелектуальної власності. Цікавою і доволі дискусійною була доповідь завідувача кафедри міжнародної економіки КПІ ім. Ігоря Сікорського д.е.н., професора С.В.Войтка "Інтелектуальна власність і місце України у глобальному економічному просторі", у якій було доведено щільний зв'язок

шила байдужими слухачів доповідь радника директора Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України к.т.н., доцента Г.К.Дорожка щодо використання методів організації творчого мислення при створенні об'єктів інтелектуальної власності.

У ході семінару його учасники висловлювали пропозиції щодо запрошення на нього представників державних установ, що опікуються питаннями створення, охорони та захисту об'єктів інтелектуальної власності, а також оприлюднення тез доповідей у збірнику його матеріалів.

*Н.Є.Скоробогатова,  
доцент кафедри міжнародної економіки*

## Нові технології для комунальної теплотехніки

Наприкінці квітня в місті Черкаси відбулася науково-практична конференція "Результати проходження опалювального сезону 2017–2018 років. Перспективи впровадження нових технологій у сферу тепlopостачання". У ній взяли участь науковці, керівники "Теплокомуненерго" України, представники організацій, що надають устаткування для надійного й ефективного тепlopостачання. Було відмічено, що в цілому опалювальний сезон пройшов успішно і без особливих зауважень. Також наголошувалося, що для підвищення ефективної роботи тепlopостачальних організацій необхідно провести чимало організаційних і законотворчих заходів на урядовому рівні. Називалися успішні проекти, пов'язані з підвищенням рівня економічності, екологічної безпеки і надійності роботи теплотехнічного устаткування.



М.З. Абдулін презентує нову технологію

Серед інших було розглянуто досвід застосування струменево-нішевої технології спалювання при модернізації котельної в місті Рівне. Ця технологія, розроблена на кафедрі теплоенергетичних установок теплових та атомних електростанцій ТЕФ, успішно застосовується в різних галузях економіки Ук-

раїни. Зокрема, знайшла широке застосування на об'єктах комунальної енергетики. У котельній Рівного, де встановлено три котли ДКВР-10, модернізація котельної забезпечила економію газу за рік 18%. Також технологія забезпечила економію близько 40% електроенергії на приводи вентиляторів і димовсмоктувачів.

Нині за кордоном значна увага приділяється екологічним проблемам. Висуваються дуже жорсткі вимоги до екологічної чистоти димових газів. В Україні також будуть вводитися більш жорсткі норми на викиди. Зокрема, йдеться про окисиди азоту, які в десятки разів токсичніші за чадний газ. Застосування струменево-нішевої технології спалювання забезпечило зниження викидів токсичних газів у продуктах згорання у кілька разів.

*М.З.Абдулін, доцент  
К.С.Горбань, аспірант*

## Студентська олімпіада з електрохімічних технологій



Доц. О.В.Косогін, проф.О.В.Лінючева і команда електрохіміків КПІ ім. Ігоря Сікорського: О. Матвеев, С. Мигас, С.Брайченко, О.Кузьменко

Уже вдруге кафедра технологій електрохімічних виробництв хіміко-технологічного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського провела (з 17 по 19 квітня) Всеукраїнську студентську олімпіаду "Електрохімічні технології неор-

ганічних і органічних матеріалів". У ній взяли участь 17 студентів з п'яти університетів України (Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", Національний тех-

нічний університет "Харківський політехнічний інститут", Український державний хіміко-технологічний університет (м. Дніпро), Київський національний університет технологій та дизайну, Хмельницький національний університет).

Під час виконання конкурсних робіт учасники мали продемонструвати і теоретичні знання, і практичні вміння. Завдання охоплювали кілька розділів електрохімії: "Теоретична електрохімія" (термодинаміка розчинів, кінетика, термодинаміка гальванічних елементів), "Технічна електрохімія" (електросинтез неорганічних речовин, гальванотехніка, гідроелектрометалургія, електрохімічна екологія), "Хімічні джерела струму", "Корозія".

За результатами тригодинної наполегливої роботи найкращою командою визнані електрохіміки КПІ ім. Ігоря Сікорського: Сергій Мигас, Сергій Брайченко, Олег Кузьменко та Олександр Матвеев. Сергій Мигас посів перше місце в загальному рейтингу учасників, виборов диплом I ступеня та беззаперечну перемогу КПІшних електрохіміків в Україні! Вітаємо переможців та висловлюємо величезну подяку трудовому колективу кафедри технологій електрохімічних виробництв (особливо завідувачу д.т.н., проф. О.В.Лінючевій та тренеру команди к.т.н., ас. Г.С.Васильєву) за наполегливу працю і професіоналізм!

*Ю.С. Мірошніченко,  
к.т.н., доц. ХТФ*

## Всеукраїнська олімпіада з хімії для абітурієнтів

У квітні відбулась II Всеукраїнська олімпіада з хімії для абітурієнтів КПІ ім. Ігоря Сікорського, учасники якої змагалися за право отримати додаткові бали до ЗНО з хімії при вступі на ХТФ, ІХФ або ФБТ. У заочному турі взяли участь 155 одинадцятикласників з усієї України. З них 34 були запрошені до участі в очному турі, який пройшов 28 квітня на базі хіміко-технологічного факультету. Предметно-методична комісія на чолі з деканом ХТФ проф. І.М.Астреліним, складала білету з десяти завдань, сім з яких охоплювали загальну і неорганічну хімію та хімію елементів, а три – органічну хімію. Кожне завдання оцінювалось у 10 балів.

На виконання завдань відводилось три години. Після цього члени комісії перевіряли роботи, а викладачі ХТФ знайомили учасників олімпіади з роботою факультету та університету загалом.

Переможцями олімпіади стали: Владислав Синак (15 додаткових балів до сертифікату ЗНО з хімії), Дмитро Карпенко (10 додаткових



Учасники та організатори олімпіади

балів), Карина Подольська (10 додаткових балів), Дмитро Агішев (5 додаткових балів), Аліна Сікоринська (1 додатковий бал).

Вітаємо переможців та дякуємо всім учасникам за наполегливість!

Щира подяка педагогічному колективу хіміко-технологічного факультету (особливо

доц. В.А.Потаскалову, доц. І.В.Лісовській, ст. викладачу А.О.Кушко та ас. Н.В.Тарасенку) за проявлений професіоналізм при підготовці олімпіадних завдань!

*Ю.С. Мірошніченко,  
к.т.н., доц. ХТФ, відповідальний  
організатор олімпіади*

## Київські політехніки на "Ярмарку професій"

27 квітня у Міжнародному дитячому центрі "Артек" (Пуща-Водиця) за сприяння Київського міського центру зайнятості пройшов профорієнтаційний захід "Ярмарок професій". У ньому взяли участь понад 500 дітей пільгових категорій з усієї України. КПІ ім. Ігоря Сікорського на ньому представляли хіміко-технологічний факультет та Механіко-машинобудівний інститут.

Представники нашого університету демонстрували цікаві

досліди з хімії, електрохімічний моніторинг, аналіз води і гідрофобності, роботу з обладнанням та зразки робототехніки.

Після закінчення заходу Київський міський центр зайнятості та Міжнародний дитячий центр "Артек" відзначили КПІ ім. Ігоря Сікорського особливою подякою (на фото) та висловили надію щодо подальшого спільного проведення подібних заходів.

*Ю.С. Мірошніченко,  
к.т.н., доц. ХТФ*





19 ТРАВНЯ – ДЕНЬ НАУКИ

## Нобелівські лауреати з України

Нобелівська премія вже більше ста років є найбільш престижною відзнакою досягнень науковців.

Шведський підприємець **Альфред Нобель (1833–1896)** заповів вкласти 94% свого капіталу в безпечні цінні папери задля створення фонду, відсотки з якого будуть розподілятися як премії за наукові відкриття в галузях фізики, хімії, медицини, які принесуть найбільшу користь людству, а також в літературі (проза) і боротьбі за мир на планеті. Премія з економіки була заснована в пам'ять Альфреда Нобеля Банком Швеції.

Перші Нобелівські премії були присуджені у 1901 р. На сьогодні у списку нобеліантів уже близько тисячі осіб та організації.

Кожен лауреат офіційно відноситься до тієї країни, громадянином якої був на момент присудження премії. Водночас, є досить багато лауреатів Нобелівської премії, які отримали її, коли жили і працювали не на батьківщині. Так, двічі нобеліант **Марія Склодовська-Кюрі** до 24-річного віку проживала у Польщі, яка тоді входила до складу Російської імперії. Премію отримала як громадянка Франції. Тож нею пишаються і Франція, і Польща.

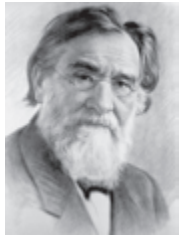
Наша молода держава ще не має жодного свого лауреата, але серед відзначених премією громадян інших країн є вихідці з нашої землі. Подаємо коротку інформацію про них.

## Нобелівські лауреати Франції:

**Ілля Ілліч Мечніков (1845–1916)** – премія з фізіології та медицини, 1908. Народився в селі Іванівці на Харківщині. Його мати – донька письменника Л.Неваховича, батько походив із волоського боярського роду Спетару (або "spada are", "той, що має меч").

Вчився у Харківській гімназії. Перше наукове дослідження опублікував у Німеччині у 18 років. У 1870–1882 р. професор Одеського університету. Виїздить на роботу в Італію, а після повернення в Україну облаштовує наукову лабораторію у власній квартирі. У 1888 р. Мечніков переїздить на запрошення Пастера в Париж, де пра-

цює в його інституті упродовж 28 років. Урна з його прахом зберігається в інституті Пастера.



Ілля Мечніков

Надзвичайно висока наукова репутація І.Мечнікова шанується у всьому світі і до нашого часу.

**Жорж Шарпак (Григорій Харпак, 1924–2010)** – премія з фізики, 1992. Народився у містечку Дубровиця (Польща,

нині – Рівненська область). Батьки – М.Харпак та Х.Шапіро, в їх сім'ї розмовляли на ідиш. Родини батьків хлопчика віддавна проживали в Сарнах, неподалік від Дубровиці, там і пройшли його перші роки. В гімназії його перші роки. У 30-ті роки родина переїздить до Варшави,

потім до Франції. Під час Другої світової війни дев'ятнадцятирічний Жорж вступає до Руху опору, у 1943 – мупотрапляє до в'язниці, а у 1944 р. – до нацистського концтабору Дахау. У 1954 р. – доктор наук з фізики, професор, академік Французької академії наук. Помер у Парижі.

## Нобелівські лауреати СРСР:

**Ігор Тамм (1895–1971)** – премія з фізики, 1958. Його родина з Єлісаветградщини, а дід, Теодор Тамм, чи то з німців, чи зі шведів. Народився Ігор Тамм у Владивостоці, де батько працював на Трансибі. Від 3-х років – у Єлісаветграді, де закінчив школу і гімназію. Вчився в Единбурзі, Москві. З 1918 р. викладав в Таврійському університеті в Сімферополі, у 1921–1922 рр. – в Одеському політехнічному. З 1922 р. працював у Московському університеті: професор, академік. Разом зі своїм учнем А.Сахаровим курував розробку водневої бомби.

**Лев Ландау (1908–1968)** – премія з фізики, 1962. Фізик-теоретик. Народився в Азербайджані, його батьки з Білорусії. Освіта – Ленінградський університет. У 1932–1937 рр. очолював теоретичний відділ Українського фізико-технічного інституту (УФТІ) у Харкові, з 1938 р. – у Москві, в Інституті фізичних проблем П.Капиці. Був заарештований у 1938 р., звільненням зобов'язаний П.Капиці і Н.Бору. Реабілітований через 22 роки після смерті.

**Петро Капиця (1894–1984)** – премія з фізики, 1978. Його батько з Бессарабії, з молдовської шляхти Капиць-Милевських, а мати – з українських волинських дворян Стебницьких. Освіта – Петроградський політехнічний інститут. Працював у Великій Британії, в Академії наук СРСР. У 1966 р. був одним з тих, хто підписав листа проти реабілітації Сталіна.

**Борис Пастернак (1890–1960)**, премія з літератури, 1958. Батько був художником, мати – піаністкою. Його батьки й діди народилися й жили в Одесі. Премія – за роман "Доктор Живаго", який влада СРСР сприйняла як антирадянський.

**Нобеліант Ізраїлю: Шмуель Агнон (1888–1970)** – премія з літератури, 1966. Народився в м. Бучач, Галичина. Працював у Львові, Німеччині. Друкувався у Бучачі, Львові, за кордоном. У його творах помітні взаємні впливи української і єврейської культур.

**Ісидор Рабі (1913–1992)** – премія миру, 1978. Родом з Берестейщини. Його життя було присвячено створенню єврейської держави Ізраїль (1948). У 1978 – ініціатор Кемп-Девідської мирної угоди. У 40-ві роки – в'язень ГУЛАГу.



Борис Пастернак



Шмуель Агнон



Менахем Бегін



Ісидор Рабі



Зельман Ваксман



Саймон Кузнец

## Нобелівськими лауреатами США стали:

**Ісидор Рабі (1898–1988)** – премія з фізики, 1944. Народився в містечку Риманув, Лемківщина, Західна Галичина. Працював у Європі, мав дружні стосунки з Н. Бором, О.Штерном, В.Паулі. Працював на оборону США, але відмовився від участі в Манхеттенському проекті зі створення атомної бомби.

**Зельман Ваксман (1888–1973)** – премія з фізіології і медицини, 1952. Народився в Нових Прилуках на Вінниччині. Його винахід – стрептоміцин, ворог туберкульозу. Ваксман – один з найвідоміших людей світу, найбільших благодійників людства, гордість США і України.

**Саймон (Семен) Кузнец (1901–1985)** – премія з економіки, 1971. Народився у Пінську, Берестейщина. Вчився в Рівному і у Харкові, де надрукував перші наукові роботи. Він навчив світ рахувати ВВП – внутрішній валовий продукт, за що і отримав премію.

**Герберт Браун (Броварник) (1912–2004)** – премія з хімії, 1979. Його батьки народилися та мешкали в Житомирі. Він народився в Лондоні, куди родина емігрувала в 1908 р. Його син також став хіміком.

**Роалд Гофман (1937)** – премія з хімії, 1981. Гофман зі Золочева, що на Львівщині. Про батьківщину каже так: "Україна – земля обітована мого серця!" (Про нього див. "КП" №29 за 2017 р.)

**Ерік Кендел (1929)** – премія з фізіології і медицини, 2000. Його мати з Коломиї, а батько – зі Львівщини. Книжки його авторства, наприклад, "В пошуках пам'яті", можна побачити на полицях наших магазинів.

**Нобеліант Білорусі: Світлана Алексієвич (1948)** – премія з літератури, 2015. Вона народилася у Станіславі (Івано-Франківськ), дитинство провела на Вінниччині, її мати – українка.

Пишаймося нашими земляками, які увійшли до наукової еліти світу!

**Ольга Пугац, фізико-математичний факультет**

**Світлана Алексієвич (1948)** – премія з літератури, 2015. Вона народилася у Станіславі (Івано-Франківськ), дитинство провела на Вінниччині, її мати – українка.

Пишаймося нашими земляками, які увійшли до наукової еліти світу!

Ольга Пугац, фізико-математичний факультет



Світлана Алексієвич



## Турнір з шейпінгу

З метою популяризації спорту та здорового способу життя 18 квітня 2018 року відбулися змагання з шейпінгу за програмою Спартакіади КПІ ім. Ігоря Сікорського. У них взяли участь понад 50 учасників з ФБМІ, ФМФ, ФЛ, ФММ, ФЕЛ, ФІОТ, ВПІ, ІПСА, ФБТ, ФЕА, ФПМ, ТЕФ, у тому числі дві змішані команди – хлопці та дівчата.



Юля Штенда та Артур Марунчак (ФЕЛ)

Змагання проходили у двох видах програми: вільній та обов'язковій. Виступи учасників змагань були цікавими, яскравими та видовищними.

У сольних виступах I місце здобула студентка ВПІ Юлія Гарбар, гр. СЕ-71 (9,1 бала); II місце – студентка ІПСА Софія Лупаненко, гр. КА-66 (8,8 бала), III місце посіла студентка ФПМ Надія Чумак, гр. КП-61 (8,4 бала).

У парних виступах I місце здобула команда ФЕА – Ольга Юдіна, Олександра Толкачова, гр. ЕД-71 (8,1 бала), II місце команда ФММ: Дар'я Подлесна, Поліна Пашенко, гр. УВ-71 (7,7 бала), III місце – команда ФЕА: Марина Коломієць, Дарина Петруніна, гр. ЕК-71 (7,65 бала).

У командних виступах за участю 3-7 осіб перше місце виборола команда ТЕФ: Олена Ковальчук, Уляна Жураховська, Надія Вахромова, гр. ТІ-71 з результатом 7,1 бала; друге місце – команда ФІОТ і ФПМ у складі: Анна Майстренко,



Ю. Борзило, Я. Загоруй, Д. Корсак, У. Краснюк, Є. Меєр, О. Сиротюк, Н. Шатковська (ВПІ)

Анна Кучерова, Дар'я Котова, Наталія Кучерук (6,3 бала), третє – команда ФМФ: Лідія Лихолат, Марія Родіна, Алла Ліпська (гр. ОМ-71; 6,1 бала).

Переможці змагань були нагороджені грамотами та квітами.

Вітаємо переможців та учасників змагань і висловлюємо подяку викладачам кафедри фізичного виховання та студентам з відділень шейпінгу і спортивної гімнастики за допомогу в проведенні та суддівстві змагань.

**Інф. кафедри фізичного виховання**

## Підсумки змагань зі спортивної аеробіки

25 квітня 2018 р. у залі аеробіки та фітнесу ЦФВС відбулися змагання зі спортивної аеробіки на першість факультетів за програмою Спартакіади КПІ ім. Ігоря Сікорського. Розпочалися вони парадом команд-учасниць. Зі вступним словом та привітанням виступили головний суддя змагань, відповідальна за навчальне відділення аеробіки старший викладач С.Є.Толмачова та доцент кафедри фізичного виховання І.Ю.Хіміч.

У змаганнях взяли участь 44 спортсменки з ФСП, ФММ, ФБТ, ТЕФ, ФІОТ і ВПІ. Суддівська колегія у складі викладачів кафедри фізичного виховання під керівництвом го-

ловного судді змагань С.Є.Толмачової та головного секретаря змагань А.Ю.Чеховської оцінювала виступи студенток за такими критеріями: техніка виконання аеробного комплексу, артистичність виконання, складність обов'язкових елементів груп "А", "В", "С".

Після відбіркового туру чотири найсильніші команди – ФСП-1, ФСП-2, ФММ-3, ВПІ-2 – змагалися за призові місця у фінальному турі.

Змагання проходили в дружній святковій атмосфері, учасниці показали високий рівень техніки виконання аеробних вправ та елементів складності. Команди вирізнялися спортивною формою та оригінальним музичним супроводом.

Після фінальних виступів судді назвали переможців.

I місце посіла команда ФСП-1 у складі: О.Біленікіна, І.Пеліпенко, Н.Полева, М.Романюк.

II місце поділили команди ФСП-2 у складі: В.Худяк, Н.Ха-

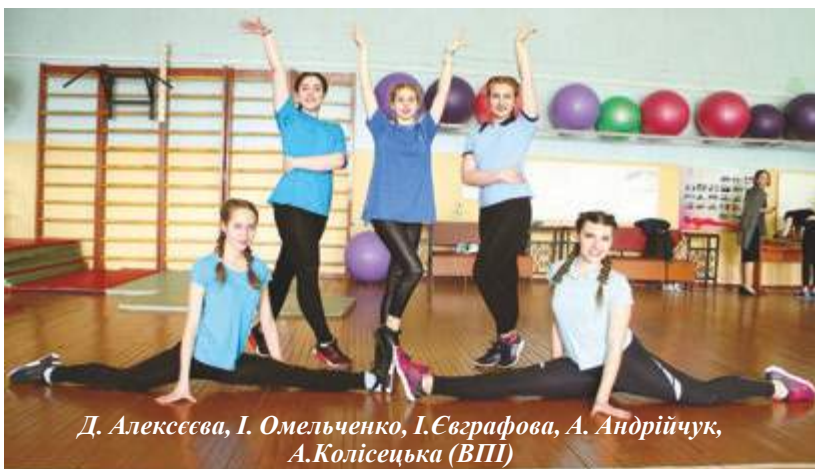


О. Біленікіна, І. Пеліпенко, Н. Полева, М. Романюк (ФСП)

чхарджи, Є.Тихомирова, В.Петрухнова, Р.Орепер та ВПІ-2 у складі: Д.Алексєєва, І.Омельченко, І.Євграфова, А.Андрійчук, А.Колісецька.

III місце посіла команда ФММ у складі: М.Гончаренко, Д.Шевченко, І.Римар, О.Зоц. Команди-переможниці були нагороджені грамотами. Нагороджували студенток-переможниць суддівська бригада та викладачі навчального відділення аеробіки.

**С.Є.Толмачова,  
відповідальна за навчальне  
відділення аеробіки**



Д. Алексєєва, І. Омельченко, І.Євграфова, А. Андрійчук, А.Колісецька (ВПІ)

### «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»  
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56  
проспект Перемоги, 37  
корпус № 1, кімната № 221  
✉ gazeta@kpi.ua  
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор  
**В.В. ЯНКОВИЙ**

Провідні редактори  
**В.М. ІГНАТОВИЧ**  
**Н.Є. ЛІБЕРТ**

Додрукарська підготовка матеріалів  
**О.В. НЕСТЕРЕНКО**

Начальник відділу  
медіа-комунікацій  
**Д.Л. СТЕФАНОВИЧ**

Дизайн та комп'ютерна верстка  
**І.Й. БАКУН**

**Л.М. КОТОВСЬКА**

Коректор  
**О.А. КІЛІХЕВИЧ**

Реєстраційне свідоцтво Кі-130  
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,  
видавництво «Політехніка»,  
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,  
корп. 15  
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.  
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.